

Uit het dagboek van Gerard Storm

Eenmaal ingescheept krijgen de gevangenen één brood per persoon waar ze heel de reis moeten van leven. Gerard kan een plaatsje bemachtigen op het dek, zo kan hij goed zien waar de bootreis heen gaat. Het nadeel is natuurlijk dat hij is blootgesteld aan regen en wind.

Rond 20u vertrekt de boot en ging de reisweg via een kanaal door Zuid-Beveland, het Hollands Diep, de Waal en de Rijn richting Duitsland.

Na twee dagen komen ze aan in Wesel, waar ze ontschepen en samengedreven worden op een wei.

Gerard spreekt hier over 15 à 20.000 man. Alvorens de reis te hervatten krijgen de krijgsgevangenen brood, worst en koffie.

Na het eten worden ze op de trein gezet, 40 man in één wagon. De treinreis duurt tot de volgende dag, 4 juni, rond 14.30 u komen ze aan in Bremervörde, van daar gaat het 14 km te voet naar het stalag in Sandbostel waar ze rond 8u 's avonds aankomen.

De krijgsgevangenen krijgen dekens en eetgerei en ze moeten met 250 man in één tent slapen

Er zitten niet alleen Belgen in het kamp, ook Engelse - Franse en Poolse soldaten verblijven in het kamp, maar terwijl de Belgische krijgsgevangenen goed behandeld worden moeten de andere nationaliteiten hard werken in het kamp.

De volgende dagen verlopen een beetje hetzelfde, 2 maal per dag appel, om 5:30u 's morgens en 's avonds om 17:30u. Om 22u gaan slapen, de rest van de dag denken aan thuis en luisteren naar de geruchten wanneer ze naar huis zouden mogen. Ze krijgen geen toelating om naar huis te schrijven, "het is de moeite niet" krijgen ze te horen van de bewakers. En dit zien de Belgische krijgsgevangenen als een goed voorteken. Gerard heeft het in zijn dagboekje ook over het eten in het kamp, 's morgens 1/10 van een brood en koffie en tegen de avond, brood - boter en soep. De hoeveelheid voedsel per persoon is veel te weinig en er volgen hevige woordwisselingen tijdens het verdelen van het eten. Ook begint de verveling hard toe te slaan, de Belgen zouden liever hard werken om meer eten te krijgen.

10 Juni.

Er komen nieuwe krijgsgevangenen binnen, Belgen-Fransen en enkele Senegalezen.

Op 11 juni ontstaan er geruchten onder de Belgen dat ze voor 28 juni naar huis mogen, maar de volgende dag wordt alle hoop de kop ingedrukt.

Ze krijgen hun inspuitingen, er worden foto's gemaakt voor hun paspoort en krijgen identiteitsplaatjes. Alles wijst erop naar een langdurig verblijf in het krijgsgevangenkamp.

" Steeds dezelfde dag, zelfde praatjes, zelfde verveling en zelfde ongeduldig wachten naar de sobere maaltijden" schreef Gerard in zijn dagboekje.

Op 17 juni zijn er geruchten dat Frankrijk de wapens heeft neergelegd, maar niemand weet het zeker.

Een dag later krijgt Gerard goed nieuws over zijn broer Charles, de artilleriegroep waarvan hij deel uit maakte had tijdens de veldtocht geen doden of gewonden te betreuren. Diezelfde dag, tegen de avond, probeerden krijgsgevangenen eten te stelen uit de keuken. Maar ze werden betrapt, één dode en één gewonde tot gevolg.

20 Juni, er komen nog Belgische krijgsgevangenen binnen maar het zijn vrijwilligers, beroepssoldaten. Alle andere werden gedemobiliseerd.

21 Juni, Gerard krijgt tandpijn en is verkouden. Veel mannen beginnen last te krijgen van luizen en andere ongedierte.

22 Juni, Gerard zijn foto word genomen,hij moet nu enkel nog wachten op zijn inspuiting.

23 Juni, tijdens het ochtendappel krijgen de krijgsgevangenen te horen dat de wapenstilstand getekend werd tussen Frankrijk en Duitsland. Gerard heeft nog altijd last van tand en hoofdpijn. Hij merkt dat er veel Belgen verdwijnen uit het kamp, maar hij weet niet waarheen. Ander stalag of naar huis?

24 Juni, hij krijgt zijn inspuiting maar nog steeds tand en hoofdpijn, Gerard voelt zich ellendig. Hij maakt een ring uit een stuk gammel. Vele Belgen vertrekken en worden vervangen door Franse soldaten.

Op 25 juni ziet Gerard al zijn vrienden vertrekken, hij weet niet naar waar ze gestuurd worden, een ander kamp, naar huis? Mannen die een stiel hadden opgegeven, timmermannen, metsers,smid of zoals Gerard mecaniciens, werden tesamen in één tent bijeen gebracht. Het gerucht doet de ronde dat ze binnenkort zullen vertrekken, maar niemand weet naar waar.....Hopelijk naar huis , denken vele.

De volgende dagen zijn er van afwachten, hoop, teleurstelling, verving en honger. Een 40jarige medegevangene probeert zelfmoord te plegen door zijn polsen over te snijden.

Eind juli krijgen de krijgsgevangenen een voorstel van de Duitsers: Voor 4 weken gaan werken in Duitsland voor een goed loon, meer vrijheid en verlof.

Velen tekenen, ook Gerard, alles is beter dan in het krijgsgevangenkamp blijven.

Eindelijk, op 7 augustus krijgen ze bericht dat ze het kamp gaan verlaten, geen gevangene meer.

De treinreis brengt hen van Bremervörde naar Bochoz, maar onderweg worden ze meermaals gewisseld. Eerst moeten ze naar Hamburg en wat later beslist men om hen naar Gotha te sturen om daar te gaan werken in de fabriek van de Luftwaffe, de Gothaer Waggonfabrik, waar vliegtuigen en andere projecten voor de Luftwaffe worden gebouwd.

De eerste dag krijgen ze burgerkleding en een voorschot van 10 mark op hun loon. Na een paar dagen, die gevuld werden met uitrusten en brieven schrijven naar het thuisfront, beginnen ze te werken in de vliegtuigfabriek, maar door het weinig eten in het krijgsgevangenkamp valt het werk zwaar tegen.

De geruchten doen plots de ronde dat ze in plaats van 4 weken, 3 maanden zullen moeten werken in de fabriek.

Gerard doet zijn stoute schoenen aan en vraagt op het politiebureau dat ze zijn reispapieren in orde brengen voor 7 september. Geen probleem, de aanvraag wordt goedgekeurd. Gerard heeft weer nieuwe hoop om binnenkort naar huis te gaan.

Hij begint met overuren te maken want de reis naar huis moeten ze zelf betalen en van zijn maandloon die hij ontvangt blijft niet veel over. Het leven in Duitsland is duur.

Een week voor de beloofde afreis naar België merkt hij dat ze in de fabriek met hun voeten aan het spelen zijn, de papieren komen maar niet toe. Gerard gaat uiteindelijk zelf naar het politiebureau en arbeidsambt om aan de juiste papieren te bekomen maar krijgt geen toelating. De grens met België is gesloten, krijgt hij te horen.

De moed zakt in hun schoenen, als ze geen papieren hebben tegen 7 september besluiten ze niet meer te gaan werken in de fabriek. Maar na twee dagen loopt dit op een sisser af, de fabriek waarschuwt hen dat als ze niet komen werken, de politie hen zou komen halen. Dus ze beginnen, met tegenzin, maar weer te werken.

Tot ze uiteindelijk op 9 oktober, meer dan een maand later, hun reispassen in ontvangst kunnen nemen.

Vanaf 17:30u zitten ze in het station te wachten wetende dat hun trein maar om 1:30u 's nachts vertrekt. Na 8 uren wachten, de trein had nog eens 45 minuten vertraging, vertrekken ze richting Brussel waar ze de volgende dag om 0:30u 's nachts aankomen. Ze besluiten te overnachten in het station van Brussel-Noord om de volgende dag de eerste trein naar Gent te nemen.

11 Oktober 1940.

Na maanden van huis weggeweest te zijn komt Gerard om 9u s'morgens aan te Gent. "Eindelijk thuis, en zo spoedig mogelijk naar Maldegem". zijn de laatste woorden die Gerard in zijn dagboek schrijft.

(<https://meetjesland1940.be/persoonlijke%20verhalen.-2/gerard%20storm..html>)